

גיטין ל

עניין: חברך מית אשר, איתעשר לא תאשר

שו"ת חיים שאל לחיד"א סי י

המיתה מצינו בש"ס דלפעמים קרי לא שכיחא ולפעמים קרי לה שכיחא דהן אמת דבגיטין דף ל' אמרינן מיתה שכיחה עשירות לא שכיחא אבל נגד זה מצינו ביומא דף י"ג דקאמר טומאה שכיחא מיתה לא שכיחא וכן בנדרים דף ס"ד אמרינן דמיתה הוי נולד לא אסיק אדעתיה בשעת הנדר ועניות לא הוי נולד משום דמיתה אינה מצויה ועניות מצויה ע"ש וא"כ עכ"ל דמ"ש בגיטין דף ל' מיתה שכיחא היינו לגבי העשירות דהוא דבר רחוק הרבה שהעני יתעשר כדאמר התם בגמרא דאמרי אינשי מית חברך אשר אתעשר אל תאשר ע"ש אבל אה"נ דהמיתה מצד עצמה אינו בגדר שכיחא וא"כ לכל הפחות א"א להחשיב המיתה א"א בגדר שכיחא ולא שכיחא ומאחר דעכ"ל דבכלל התנאי הויא

חידושי היהודי - היהודי הקדוש, כתבי קודש כב

שמעתי בשם היהודי הקדוש מפרשיסחא וצ"ל ה"ה אהא דאמרינן בגיטין חברך מית אשר אתעשר לא תאשר. וצריך טעם למה ואמר דעצה טובה קמ"ל בזה דאיתא בווהר לפעמים גזירה נמתקת בשם שהוציאו העולם על האדם, לכן אם הוא חברך חביב עליך אם הוציאו עליו שם שמת תאמין כדי לחזק הקול שאם לא סת אפי' נגזר עליו מיתה ינצל ע"י השם שהוציאו עליו, לכן אל תכחיש את השם, אבל להיפך אם יצא לו שם שנתעשר לא תאמין פן נגזר עליו עשירות, לא יצא שכרו על ידי השם שהוציאו עליו לכן תכחיש השם ויתעשר באמת:

הגהות הב"ח

(3) שם כי ברכתיו וכן למר. נ"צ אע"פ דלא היה שום ריוח לרצ הונא דהא דהווי מנייהו עליה אפ"ה איקפד רב דשמא היה עת רלון וצדידיה הוה הדבר חלה ומתקיים דהיה מגיע לעושר גדול:

גמ' מגילה כז:

היום תנא כשמתה הניחה לו ג' מאות גרבי יין כשמת הוא הניח לבניו שלשת אלפים גרבי יין רב הונא הוה אסר ריתא וקאי קמיה דרב אמר ליה מאי האי א"ל לא הוה לי (6) קידושא ומשכנתיה להמיינאי ואתאי ביה קידושא א"ל יהא רעוא דתיטום בשיראי כי איכלל רבה בריה רב הונא איניש גוצא הוה גנא אפוריא אתיין בנתיה וכלתיה שלחן ושדיין מנייהו עליה עד דאיטום בשיראי שמע רב ואיקפד אמר מאי טעמא לא אמרת לי כי (3) ברכתך וכן למר (7) שאלו תלמידיו את ר"א בן שמוע במה הארכת ימים

